

Svensk Ungdom

**Politiskt program
2002**

Svensk Ungdoms politiska program 2002

1.	Svensk Ungdoms målsättningar	s.4
2.	Frihet	s.5
2.1.	INDIVIDEN OCH FRIHETEN	s.5
2.2	INDIVIDEN OCH SAMHÄLLET	s.6
2.2.1	Statens roll	s.6
2.2.2	Samhällsekonomin	s.6
2.3	NÄRINGSLIVET	s.7
2.3.1	Arbetsmarknadspolitik	s.7
2.3.2	Företagsamhet	s.8
2.3.3	Jord- och skogsbruk	s.9
2.4	REGIONERNAS FINLAND	s.10
2.4.1	Regionalpolitik	s.10
2.4.1.1	Levande landsbygd	s.10
2.4.1.2	Välmående tätort	s.10
2.4.1.3	Svenskfinland	s.11
2.4.2	Ung i kommunen	s.11
3.	Trygghet	s.13
3.1	UTBILDNING	s.13
3.1.1	Skolpersonalen och undervisningsmiljön	s.14
3.1.2	Språkfrågan i skolorna	s.14
3.1.3	Skoldemokrati	s.15
3.1.4	Grundutbildning	s.15

3.1.5	Andra stadiet	s.16
3.1.5.1	Gymnasiet	s.16
3.1.5.2.	Yrkesutbildningen	s.17
3.1.6.	Högskolorna	s.17
3.1.6.1	Yrkeshögskolorna	s.18
3.1.6.2.	Universiteten	s.18
3.1.7	Studiesociala frågor	s.18
3. 2 SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD		s.19
3.2.1	Hälso- och sjukvård	s.19
3.2.2	Mentalvård	s.20
3.2.3	Socialvård	s.20
3.2.4	Vård av missbrukare	s.20
3.3	FLYKTINGAR OCH INVANDRARE	s.21
3.4	FAMILJEN	s.22
4. Vi kontra omvärlden		s.23
4.1	MILJÖ OCH HÅLLBAR UTVECKLING	s.23
4.1.1	Miljöanpassad energihushållning	s.23
4.1.2	Vatten	s.24
4.1.3	Miljöfrågan i samhället	s.24
4.2	UTRIKES OCH SÄKERHETSPOLITIK	s.25
4.2.1	Den Europeiska Unionen	s.25
4.2.1.1	Utvidgningen	s.25
4.2.1.2	En europeisk federation	s.26
4.2.2	EU och NATO	s.26
4.2.3	Den allmänna värnplikten	s.27
4.2.4	Norden	s.27
4.2.5	Förenta Nationerna	s.27
4.2.6	Globaliseringen	s.28
4.2.7	Biståndspolitik	s.28

1. SVENSK UNGDOMS MÅLSÄTTNINGAR

"Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De är utrustade med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av broderskap."

Art. 1, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

Svensk Ungdom är den största svenskspråkiga politiska ungdomsorganisationen i Finland. Vi vill samla unga samhällsintresserade människor för att debattera och besluta om saker som angår oss och vår omvärld. Vi vill öka intresset för politik bland ungdomen. Vi som är unga idag måste våga tänka själv och tro på våra egna visioner. SU vågar göra ett val för friheten och framtiden.

Svenska språkets ställning är inskriven i grundlagen men dess ställning i samhället är inte garanterad. Det krävs en daglig bevakning av de svenska frågorna.

Vi vill ha en hållbar utveckling i samhället så att vi och framtida generationer får en möjlighet att bestämma över vårt liv, utan att betungas av ekonomiska eller miljörelaterade skulder eller ett utdött kulturarv.

Vi vill att alla skall ha möjlighet att göra sin röst hörd. Invecklad byråkrati får inte bli ett hinder i strävan att påverka sin omgivning. Vi tror på jämlikhet och människans rätt att bestämma över sitt liv, så länge hon inte inskränker på andra människors personliga frihet. Vi tror att politiken ligger som grund för att demokratin skall fungera i verkligheten och att vi genom att delta i det politiska beslutsfattandet kan påverka vår framtid. Vi tror att politiska partier behövs, eftersom de garanterar en nödvändig form av stabilitet. Vi tror att folk-rörelser och enskilda individers insatser är ett nödvändigt komplement till partipolitiken. Ett system med enbart ensaksrörelser kan dock leda till att extrema rörelser eller individer tar makten.

En fri och öppen debatt är en förutsättning för ett fungerande demokratiskt system. Vi godtar inte lyckta dörrar och hemligstämplade papper inom politiken. Öppenhet är en förutsättning för uppehållandet av medborgarnas förtroende för beslutsfattandet.

Den individuella och samhällsliga friheten är något vi skall främja globalt. Vi kan inte tillåta att enbart ekonomiska intressen styr vår värld. Ekologiskt tänkande, de mänskliga rättigheterna och tolerans får inte enbart vara tomma ord utan måste bli verklighet i hela världen.

2. FRIHET

2.1. INDIVIDEN OCH FRIHETEN

Liberalism

"Envar har rätt till liv, frihet och personlig egendom"

Art. 3, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

Liberalism är att lita på att individen kan göra sina egna val och ta ansvar för dem. Liberalism är att tolerera och acceptera. Liberalismen har nått sin gräns när andra människor och naturen lider av den. Frihet innebär ett ömsesidigt accepterande och ansvarstagande. Vi tror på ett välfärdssamhälle där individens självförverkligande står i centrum.

Jämlikhet

"Envar är berättigad till alla de fri- och rättigheter, som uttalas i denna förklaring utan åtskillnad av något slag, såsom ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt"

Art. 2, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

En naturlig förutsättning för att friheten i samhället skall förverkligas är jämlikhet. Jämlikhet är strävan efter att erbjuda alla en likvärdig utgångspunkt. Jämlikhet är att alla trots olikheter är lika inför lagen och jämbördiga i samhället.

Demokrati

"Envar har plikter mot samhället, i vilket den fria och fullständiga utvecklingen av hans personlighet ensam är möjlig"

Art. 29.1, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

Demokrati är att vi får vår röst hörd i saker som angår oss. Demokrati är ingen självklarhet.

Vi måste hela tiden granska vårt demokratiska system så att vi upptäcker bristerna i tid. Om makten koncentreras till förvaltning, massmedier eller intresseorganisationer kan det leda till att individens möjlighet att påverka besluten minskar. Inom den Europeiska Unionen bör vi påverka utvecklingen av beslutsprocesser till ett mera öppet och demokratiskt system än vi har idag. Främlingsfientliga och antidemokratiska organisationer får inte få ett fotfäste i vårt samhälle.

2.2 INDIVIDEN OCH SAMHÄLLET

"Envar äger i sin egenskap av samhällsmedlem rätt till social trygghet och är berättigad till att de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, som är oundgängliga för hans värdighet och för en fri utveckling av hans personlighet, förverkligas genom nationella åtgärder och mellanfolkligt samarbete med hänsyn tagen till varje stats organisation och resurser"

Art. 22, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

2.2.1 Statens roll

1. Förhållandet mellan fri marknadsekonomi och en ekonomi med regleringar bör vara rätt dimensionerad.
2. Lagstadgade begränsningar bör finnas, dock inte på bekostnad av de enskilda företagens möjlighet till konkurrens.
3. Statens roll är att garantera individen frihet, jämlikhet och trygghet samt en ren miljö.
4. Den offentliga sektorn behöver inte vara producent av basstryggheten, men måste stå som garant till att den förverkligas.
5. Den svenska servicen på kommunal och statlig nivå får inte vara bristfällig. Det svenska språket får inte utgöra ett hinder för individen. Vi arbetar för att den svenska servicen upprätthålls. Speciell uppmärksamhet bör riktas mot de statliga instanser som bolagiseras och den samhällsservice som köps av privata företag. Den offentliga sektorn bör även erbjuda svensk service på Internet.

2.2.2 Samhällsekonomin

6. Målet är att varje invånare skall ha möjlighet att försörja sig själv genom arbete. Arbetslöshet tillsammans med statsskulden utgör de allvarigaste ekonomiska problemen i vårt samhälle.
7. Välfärdssamhället är inget permanent tillstånd. Välfärdsmodellen bör omstruktureras så att den bygger på en hållbar ekonomisk modell, så att inga skulder ackumuleras för framtida generationer.

8. Velfärdsmodellen bör rationaliseras, förenklas och göras mindre byråkratisk.
9. Velfärdsmodellen skall uppmuntra till egna initiativ samtidigt som den skall fungera som ett skyddsnet.
10. Vi måste definiera bastryggheten för att inte tvingas skära väsentliga delar av välfärden och individens trygghet. I bastryggheten skall sjukvård, åldringsvård, handikappvård, barnomsorg, ordningsväsendet, utbildningen, rätten till logi och oundgänglig utkomst ingå.
11. Tillgång till hälsovård, utbildning och annan basservice är att föredra framom olika ekonomiska bidrag.
12. Var och en skall i händelse av sjukdom ha samma möjlighet till kvalificerad sjukvård, oberoende av ekonomisk och social ställning eller hemort..

2.3. NÄRINGSLIVET

"Envar har rätt till arbete, till fritt val av sysselsättning, till rättvisa och tillfredsställande arbetsförhållanden och till skydd mot arbetslöshet."

Art. 23.1, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

2.3.1. Arbetsmarknadspolitik

13. Arbetslösheten är fortsättningsvis ett stort problem i vårt land. Sysselsättningsgraden får inte normaliseras vid den nivå den är idag. Vi måste vara beredda att omdefiniera och utvidga arbetsbegreppet.
14. Fackföreningarna skall arbeta för arbetstagarnas rättigheter, inte påverka hela samhällspolitiken. Det är hög tid att arbetsmarknadsparterna ökar sitt samarbete till förmån för tryggheten av sysselsättningen. Rätten till stödstrejker skall avskaffas om inte goda grunder föreligger.
15. Avdragsrätten för fackföreningsavgifter vid beskattningen skall slopas.
16. De olika sysselsättningsstöden skall omorganiseras. Stödets antal skall minskas till ett minimum.
17. Arbetslöshetskassan skall i framtiden fungera som en fond. Om arbetstagaren vill ha ett inkomstbundet skydd i fall av arbetslöshet, bör detta skaffas genom egna inbetalningar i speciella fonder. Staten eller arbetsgivaren skall inte ha det övergripande ansvaret.
18. Den som åtnjuter arbetslöshetsunderstöd skall beredas möjligheten att utföra en motprestation gentemot samhället. Detta för att den arbetslöse skall känna att han bidrar till samhällets bästa och samtidigt tappar den arbetslöse inte kontakten till samhället.
19. Den enskilda arbetstagaren borde ta ett större ansvar för den egna pensionsförsäkringen. Idag är det arbetsgivaren som står för den delen.

20. En minskning av arbetstiden rekommenderas inom de branscher där det är möjligt och där det skulle ha en positiv effekt på arbetstagarnas välmående eller arbetsinsats. Detta skall dock inte ske på ett sådant sätt att det tillför staten utgifter, i form av olika stöd till arbetsgivare och/eller arbetstagare. Detta skall ske genom frivillighet inte genom lagstiftning. Möjligheterna att ta sabbatsledigt måste ökas.
21. Rörligare arbetsförhållanden med periodvis anställning eller arbetsdelning har en tendens att på sikt skapa fasta arbetsplatser. Att arbetsgivare fortlöpande håller samma arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden skapar dock osäkerhet och problem och ska därför undvikas.
22. Den offentliga sektorn bör vara en föregångare på arbetsmarknaden och inte permittera sin personal.
23. Den kunskap som finns bland många invandrare som idag går arbetslösa bör bättre tas tillvara. Utländska examina bör gå att jämföras med finländska och det bör finnas möjlighet till kompletterande fortbildning.
24. Fördomar mot arbetskraft med annan etnisk bakgrund bland arbetsgivarna bör överbyggas.
25. Vi måste sänka kostnaderna som läggs till på lönen. Skattekillen är skillnaden mellan arbetstagarens nettolön och de kostnader arbetsgivaren har för en arbetstagare. Skattekillen måste minskas så att det lönar sig att nyanställa.
26. Vårt mål är att inkomstskatterna sänks, speciellt för låg- och medelinkomsttagare.
27. Förändringar bör ske för att praktiskt och ekonomiskt bereda möjlighet att deltidsarbeta. Detta skulle även vara ett sätt för äldre människor att kunna stanna längre i arbetslivet.
28. Arbetsgivare ska inte ha rätt att gentesta arbetssökande

2.3.2 Företagsamhet

29. För att Finland i framtiden ska kunna bibehålla investerat kapital samt locka till nyinvestering bör kapitalskatten inte höjas.
30. Förutsättningarna för privat företagsamhet bör förbättras. Små och medelstora företag utgör den del av företagsvärlden som har bäst möjligheter att råda bot på arbetslösheten
31. Offentliga subventioner som förvränger konkurrensen inom den privata sektorn bör avskaffas.
32. Nyanställningar inom småföretag innebär en större risktagning än bland större företag. Därför är flexibiliteten på arbetsmarknaden ytterst viktig.
33. Små dagligvaruhandlar skall själv fritt kunna välja när de har öppet, dock måste de kyrkliga högtiderna respekteras som helgdagar.
34. Den finländska sjöfarten bör stödas och dess betydelse för landet bör göras känd för allmänheten för att undvika utflaggning.

2.3.3 Jord- och skogsbruk

35. Jord- och skogsbruk är grundpelaren för vår landsbygd. Basnäringarna är grunden för samhällets existens.

36. Lantbrukets viktigaste uppgift är produktionen av baslivsmedel. Finlands trumfkort är våra rena och ekologiska produkter. Tendensen är att allt fler jordbruk övergår till ekologisk produktion, men denna utveckling är starkt knuten till efterfrågan på marknaden och statens stöd.

37. Dagens lantbrukare är tvungen att vara något av en mångsysslare. Därför behövs en stimulanspolitik som underlättar skapandet av binärningar och företag på landsbygden.

38. Lantbrukets kvotsystem kunde utvecklas för att bättre motsvara efterfrågan. Familjejordbruk bör emellertid bibehållas och en utveckling i riktning mot fabriksaktiga produktionsenheter bör undvikas.

39. När djuren blir råvara för massproduktion finns det risker för missförhållanden, därför bör vi ha ett kontrollsystem i fråga om djurskydd. Det skall finnas tillräckligt med djurskyddsveterinärer.

40. Djur- och naturlagstiftningen skall grunda sig på vetenskaplig forskning.

41. Pälsnäringen i Finland bör tryggas samtidigt som djurens välbefinnande bör framhävas i all djurhushållning.

42. Problemen med generationsväxling på familjejordbruk bör bemötas genom att se över arvsbeskattningen. En ung jordbrukare köper sin arbetsplats vid generationsväxlingen, och därför bör överstora skatter inte äventyra lönsamheten.

43. I ett jordbruk i linje med hållbar utveckling är det viktigt att jorden vårdas. Det gäller att utveckla odlingsmetoderna, inklusive naturenlig odling och skogsbruksmetoderna.

44. Skogsindustrin bör ta hänsyn till miljökonsekvenser och sträva efter utnyttjande av inhemskt virke.

45. Fastighetsskatt på jord- och skogsbruksmark skall ej införas.

46. Det fria spinnfisket bör avskaffas.

2.4. REGIONERNAS FINLAND

"Envar har rätt att inom varje stats gränser fritt förflytta sig och välja sin vistelseort."

Art. 13.1, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

2.4.1 Regionalpolitik

47. Regionala skattelättnader bör vidareutvecklas för att se vilka effekter det har på befolknings- och sysselsättningsläget i Finland.
48. Ländindelningen bör ses över och länsstyrelsernas uppgifter överföras på landskapsförbunden eller regionkommunerna.
49. Direktval till fullmäktige på landskapsnivå bör införas
50. Utbildningen är i nyckelposition i utformningen av en framgångsrik regionalpolitik.
51. För regionerna viktiga kommunikationsförbindelser, som till exempel Kvarkentrafiken, bör stödas.
52. En järnvägsförbindelse mellan Åbo och Vasa bör anläggas

2.4.1.1. Levande landsbygd

53. Utvecklingen på landsbygden och i skärgården bör ske i samma takt som i övriga delar av landet.
54. På landsbygden skall servicen stimuleras så den håller en god nivå.
55. Beslutsfattandet skall vara i enlighet med en hållbar och kontinuerlig utveckling på landsbygden och med näringar som är viktiga för den.
56. Villkoren för att ta sommarbostäder i året-runt-bruk bör förbättras till förmån för dem som har möjlighet att flytta ut på landet och distansarbete.
57. Det bör vara möjligt att mantalsskriva sig i sin sommarkommun. En del av kommunal-skatten bör gå till den kommun där man har sin fritidsbostad.
58. Distansarbete ger möjligheter till att skapa nya arbetsplatser på landsbygden och i skärgården. Eftersom det inte finns allmängiltiga regler för distansarbete måste vi utveckla och stöda pilotprojekt.

2.4.1.2. Välmående tätort

59. Dagens trånga och tråkiga förorter är resultatet av en alltför snabb urbanisering.

Invånarnas röst måste höras i planeringen. Ansvar, kvalitet och småskalighet måste betonas i planeringen av nya förorter. Upprustningen av gamla bostadsområden och förorter skall ske i samråd med invånarna.

60. Kvarterspolis förebygger brottslighet och bidrar till ökad trygghet och ökat förtroende mellan invånare och myndighet.

61. En heltäckande och förmånlig kollektivtrafik utgör i tätorter en nödvändig livsnerv. Försöken med gratis kollektivtrafik bör utvidgas.

62. Det är oroande att bostadslösheten i Finland igen ökar. Vi behöver en gemensam ordentlig satsning från stat och kommun för att komma tillrätta med problemet. För att råda bot på det problem som bostadslösheten utgör bör den offentliga bostadsproduktionen ökas.

63. Hyres- och äganderättsbostäder skall blandas i bostadsområden, på detta sätt undviks förslumning och segregering.

2.4.1.3 . Svenskfinland

64. Vi vill utveckla Svenskfinlands två stöttepelare, kulturautonomin och existensen av levande svenska områden. Vid sidan av kulturautonomin utgör de svenska kärnområdena en förutsättning för ett levande Svenskfinland och ett funktionellt tvåspråkigt Finland

65. Den kulturautonomi vi har måste ständigt utvecklas i takt med det övriga samhället. Vi måste arbeta för att våra egna lösningsmodeller står på en stabil ekonomisk och funktionell grund.

66. Kulturautonomin existens är ingen självklarhet. Minskade ekonomiska resurser och förslag till sammanslagningar med finska enheter är problem som ständigt är förestående. Vi tror att enspråkiga lösningar garanterar tvåspråkighet.

2.4.2 Ung i kommunen

67. Kommunen skall trygga förekomsten av ungdomsgårdar- och lokaler. Dessa får inte belastas med kostnader för fastighetsskatt. Det är viktigt att ge förutsättningar för ett aktivt klubb- och föreningsliv.

68. Kommunen bör säkra verksamheten vid ungdomsgårdarna genom ett tillräckligt antal ungdomsledare. Kommunen bör även säkra ideella ungdomsföreningars verksamhetsförutsättningar.

69. Ungdomsledare och ansvariga på ungdomsbyråer bör kunna kommunens språk väl. Anställning av ungdomsledare med annan etnisk bakgrund bör uppmuntras.

70. Vi vill förverkliga ungdomsfullmäktigen alternativt ungdomsråd i kommunerna. För att garantera att ungdomen får sin röst hörd bör ungdomsfullmäktige ha initiativrätt till kommunstyrelsen.

71. Ungdomsfullmäktigen eller -råd bör höras i frågor som rör deras verksamhetsfält. De

bör ha egna budgetmedel och tillgång till tjänsteman.

72. Ungdomsgårdar, idrottsutrymmen och -planer bör finnas tillgängliga för alla.

73. Platser för kostnadsfri och spontan idrottsverksamhet bör finnas.

74. Språkminoriteter skall ha möjlighet till kulturpå sitt modersmål och ges bättre möjligheter att bevaka och utveckla sin särpräglade kultur. Även kultur för barn och unga skall ges speciell uppmärksamhet, så att de kan bekanta sig med den finländska kulturens mångfald.

75. Kvällspatruller med vuxna gör gatorna till en tryggare plats för ungdomen

3. TRYGGHET

76. Frihet är att våga och att kunna förverkliga sig själv. Till detta behövs en bastrygghet som finns både inom oss och materiellt. Det måste finnas verklig trygghet för att man på riktigt skall vara fri.

77. Samhället skall genom en bra utbildnings-, social-, miljö- och familjepolitik ge förutsättningar för varje människa att förverkliga sig själv..

78. Det skall finnas ett socialt skyddsnät. I en krissituation skall samhället gå individen till mötes.

79. Det sociala skyddsnätet får inte passivera, utan det skall sporra individen till att med egna krafter klara sig ur krissituationen.

3.1 UTBILDNING

"Undervisningen skall syfta till personlighetens fulla utveckling och till att stärka respekten för människans grundläggande fri- och rättigheter. Undervisningen skall främja förståelse, tolerans, och vänskap mellan alla nationer, rasgrupper och religiösa grupper samt befördrå Förenta Nationernas verksamhet för fredens bevarande"

Art. 26.2, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

80. Vårt samhälle och individens välbefinnande är beroende av en mångsidig och bred utbildning.

81. Kvalitativ kostnadsfri utbildning från grundskole- till högskolenivå skall garanteras.

82. Undervisningen skall ske på något av landets två nationalspråk. Grundskoleutbildning på teckenspråk och samiska samt undervisningen i romani bör tryggas.

83. Målet är ett flexibelt och enhetligt utbildningssystem, som bättre motsvarar de krav som både den inhemska och den internationella arbetsmarknaden ställer.

84. Som handikappad skall det vara möjligt att få utbildning på svenska i Finland. De handikappade skall i hög grad integreras i den vanliga skolan, men det är viktigt att det även finns specialskolor.

85. Valfrihet i grundskolan och andra stadiets utbildning får inte vara ett självändamål. Kvalitet i undervisningen med en bred allmänbildning skall vara a och o.

86. Kontakten till hemmen är viktig. Föräldrarna skall tillfrågas i frågor som i hög grad berör deras barn.

3.1.1 Skolpersonalen och undervisningsmiljön

87. Tillgången på behöriga lärare bör garanteras i alla regioner. Intagningskriterierna till lärarutbildningen bör fortsättningsvis utvecklas för att få motiverade studenter och därmed även höja antalet utexaminerade. Lärarlönerna bör höjas och arbetsförmånerna förbättras. Ämnesstuderande skall uppmuntras till att ta en lärarexamen. Lärarnas möjligheter till fortbildning skall förbättras.
88. Specialpedagogik skall i högre grad ingå i lärarutbildningen.
89. Alla lärare bär ansvar för att eleverna lär sig behärska sitt modersmål till fullo, vilket bör beaktas i lärarutbildningen.
90. Undervisningsgrupperna får inte vara för stora.
91. De ungas välmående är i hög grad beroende av att det finns vuxna i skolan. Kommunerna skall se till att det i skolorna finns stödpersonal som psykologer, kuratorer och studiehandledare. Arbetsförhållandena för personliga och klassassistenter bör förbättras bland annat genom att ge dem fasta anställningar. All form av typen klassmorfarverksamhet skall uppmuntras.
92. All mobbning i daghem och skolor bör motarbetas. Varje skola och daghem skall ha en antimobbningsplan som också tillämpas i praktiken.
93. Eleverna har rätt till en trygg arbetsmiljö samt till arbetsro. Det är lärarens och den övriga skolpersonalens uppgift att se till att det är ordning i skolan. Klara regler som man håller fast vid minskar oroligheten i skolorna.
94. Många skolor är idag i mycket dåligt skick. Såväl elever som lärare skall ha ändamålsenliga utrymmen till sitt förfogande.
95. Byskolorna är livsnerven i många byar. Små enheter ger trygghet och i dem har man möjlighet att bättre beakta elevers särbehov. Byskolornas existens bör därför tryggas.
96. Möjligheten att hålla skolutrymmen i aktivt bruk också efter lektionernas slut bör tas tillvara. Stöd för klubbverksamhet av den typ som existerade innan depressionen under 1990-talet bör återinföras.
97. Vid planeringen av skolbyggnader skall handikappades behov beaktas.

3.1.2. Språkfrågan i skolorna

98. Finlandssvenskarnas framtid är långt beroende av det autonoma svenska utbildnings-systemet.
99. Allt fler tvåspråkiga barn skrivs in vid de svenskspråkiga skolorna. I synnerhet i modersmålsundervisningen bör detta beaktas och resurser bör reserveras för att garantera en kvalitativ undervisning för barn med annan språklig bakgrund.
100. Där det finns intresseunderlag skall kommunerna ge möjlighet till språkbadsundervisning.
101. Högklassiga och aktuella läromedel på svenska bör finnas tillgängliga till ett rimligt pris. Om det inte hos förlagen finns ekonomiska resurser att ge ut dessa böcker skall staten

i högre grad än nu garantera de ekonomiska möjligheterna.

102. Vänklasskontakter mellan finskspråkiga och svenskspråkiga elever är ett konkret inslag i språkundervisningen och främjar samförståndet mellan språkgrupperna.

103. I grundskolan skall elever med annat modersmål än svenska, finska och samiska i mån av möjlighet erbjudas hemmålundervisning.

3.1.3. Skoldemokrati

104. I grundskolans högre klasser och på andrastadiet skall det finnas lagstadgade elevkårer och styrelser för dessa. Elevkåren bör ha en av eleverna vald handledare som stöder, följer upp och övervakar dess verksamhet, likaså bör elevkåren vara representerad vid forum där ärenden som även berör eleverna diskuteras, t.ex. vid lärarmöten.

105. Elevkåren skall ha möjlighet till ekonomiskt stöd för sin verksamhet. Elevkåren är en allmännyttig organisation och dess verksamhet skall inte beskattas.

3.1.4. Grundutbildning

106. Den rekommenderade tidpunkten för skolstarten skall vara året då barnet fyller sju år. Den individuella mognaden skall dock avgöra skolstarten för barnet.

107. Alternativa undervisningsmetoder skall provas och om de visar sig vara ändamålsenliga omfattas, men den traditionella katederundervisningen skall inte glömmas bort, utan fungera som undervisningens bas.

108. Undervisningsmetoderna bör vara mångsidiga och beakta elevernas olika inlärnings-sätt. Elever med dyslexi och andra inlärnings svårigheter bör få individuellt anpassad stödundervisning. Eleverna bör bl.a. genom diskussioner uppmuntras till kritiskt och självständigt tänkande

109. Miljömedvetenhet skall läras ut redan i de lägsta klasserna, då främst på praktisk nivå.

110. I finska och matematik, samt i andra ämnen där man finner det nödvändigt, är nivåundervisning att rekommendera

111. Religions- och livsåskådningsundervisningen skall redan från början vara gemensam för alla och i större utsträckning rikta in sig på olika religioner, etiska frågor och livs-åskådningar än på en enskild tro. Det är av stor betydelse att alla medborgare får undervisning i nationell samt internationell religionshistoria

112. Antalet veckotimmar i samhällslära bör utökas såväl i grundskolan som på andra stadiet för att eleverna skall bli mer medvetna om det demokratiska samhällets funktion.

113. Grundskoleelever måste få en muntlig och/eller skriftlig konstruktiv bedömning vid sidan om vitsordet för att de skall lära sig vad det är vitsordet står för. Ytterligare skall eleverna med jämna mellanrum utvärdera sig själva.

114. En timme i veckan skall ägnas åt livskunskap. Eleverna skall delas in i mindre grupper där de under ledning av en vuxen får diskutera om allt från vardagliga saker till liv och död. All skolpersonal, inklusive vaktmästare och kökspersonal, skall involveras i arbetet.

3.1.5. Andra stadiet

115. Det skall vara möjligt att avlägga kurser vid flera läroinrättningar, byta skola för en eller flera perioder, kombinera examina och i hög grad skraddarsy sina studier på andra stadiet. På så sätt kan man också öka förståelsen mellan studeranden och förebygga fördomar.

116. Studiehandledare, lärare och rektorer skall stöda och handleda studeranden som exempelvis vill kombinera examina, men i sista hand är det på den studerandes ansvar att det individuella studieprogrammet förverkligas.

117. Även om dubbelexamen är värt att uppmuntra och kan vara ett vettigt alternativ för många studerande, får undervisningsstandarden i skolorna inte sjunka för att göra detta möjligt.

118. Trots samarbete mellan gymnasier och yrkesinstituten skall det finnas en klar indelning i teoretisk och praktisk utbildning.

3.1.5.1. Gymnasiet

119. Gymnasiet skall vara en allmänbildande skola. Det skall finnas gymnasier som är speciellt inriktade på ett visst område men målet skall inte vara linjebaserade gymnasier.

120. Speciellt studiehandledaren, men också grupphandledaren har i och med det årskurslösa gymnasiet en viktig uppgift att fylla. Varje skola skall ha minst en behörig studiehandledare per 200 elever. Även individuell handledning skall ingå i studiehandledningen.

121. Som alternativ till klassundervisningen skall de studerande ges en möjlighet att tentera kurser.

122. En valfri kurs i muntliga färdigheter i samtliga språk skall erbjudas.

123. Som komplement till sifferbetyg skall skriftlig och/eller muntlig konstruktiv utvärdering ges för varje kurs och större arbete som studeranden gör. Med hjälp av utvärderingen kan studeranden rätta till eventuella fel och följa med sin personliga utveckling, likväl skall skriftlig kursutvärdering bli obligatorisk.

124. Även i ämnen som gymnastik, musik och bildkonst skall studeranden få siffervitsord.

125. Gymnasierna skall erbjuda sina studerande möjlighet att avlägga prov i muntlig kommunikation såväl i modersmålet som i de övriga språken.

126. Syftet med studentexamen är att mäta de studerandes allmänbildning och mognad. De skall även fungera som en inkörsport till universitetsstudier, dock så att inträdesproven

väger tyngst.

127. Obligatoriska ämnen i studentexamen skall vara modersmålet, det andra inhemska språket, det första främmande språket och antingen realprovet eller matematik. Abiturienten kan välja någondera, alternativt skriva båda. Realprovet skall fortsättningsvis bestå av en del.

128. Översättningen av studentexamensfrågorna från finska till svenska och vice versa får aldrig halta.

3.1.5.2. Yrkesutbildningen

129. Tyngdpunkten i yrkesutbildningen bör ligga på praktisk yrkeskunskap.

130. Undervisningen får inte släpa efter samhällsutvecklingen. Lärarna bör kontinuerligt fortbildas och yrkesinstituten förses med modern apparatur. Utbildningen för lärare vid yrkesinstituten skall basera sig på yrkesskicklighet och på pedagogiskt kunnande.

131. Studerande som praktiserar i näringslivet skall inte behöva arbeta på helgdagar. Speciell vikt bör fästas vid en effektiv utbildning av handledarna ute på fältet, och bedömningen av elevens prestationer bör ske enligt klara principer.

132. Regionala näringar bör beaktas i yrkesundervisningen. Kontakten till näringslivet bör vara en naturlig del av denna.

133. Genom läroavtal skall man kunna avlägga en grundläggande yrkesexamen. Dessutom skall man kunna vidareutbilda sig genom läroavtal. Läroavtalets teoretiska del bör kunna tas på svenska.

3.1.6. Högskolorna

134. Det skall inte vara ett självändamål att producera högskoleexamina.

135. Dualmodellen inom högskolorna skall bibehållas och utvecklas enligt Bolognamodellen.

136. För att framledes trygga den svenskspråkiga högskoleutbildningen bör möjligheten till en större samordning mellan de svenskspråkiga utbildningsenheterna öka. Den svenskspråkiga högskoleundervisningen skall garanteras genom enspråkigt svenska högskoleenheter.

137. Den svenskspråkiga undervisningen vid de nuvarande tvåspråkiga högskolorna ska bibehållas och utvecklas som en viktig del av det finlandssvenska högskoleväsendet. De tvåspråkiga institutionerna får inte utlokaliseras till finskspråkiga orter så att den svenskspråkiga utbildningen lider.

138. Både yrkeshögskolor och universitet skall ha ett nära samarbete med näringslivet och det övriga samhället.

139. Högskoleundervisningen skall även i fortsättningen vara avgiftsfri.

3.1.6.1. Yrkeshögskolorna

140. Finland skall ha ett täckande nät av yrkeshögskolor för att garantera en god högre yrkesinriktad utbildning både för nationella och internationella behov. Den svenskspråkiga befolkningens behov bör också tillgodoses genom fungerande svensk yrkeshögskoleundervisning i samtliga svenskspråkiga regioner.

141. Yrkeshögskolorna skall på en mera praktisk nivå ge en högre specifik yrkeskunskap. Studentkårerorna vid yrkeshögskolorna bör få samma juridiska status som studentkårerorna vid universiteten.

143. Ett kårobligatorium bör införas också för yrkeshögskolestuderande.

144. För att råda bot på den bristfälliga hälsovården för yrkeshögskolestuderande bör studerandena ges kommunal hälsovård på studieorten.

3.1.6.2. Universiteten

145. Finlands högskolepolitik måste bygga på en tanke om högskoleväsendets autonomi. Universiteten måste ges tillräckliga ekonomiska medel för grundundervisningen. Forskningens oberoende ställning bör garanteras också i framtiden. Forskningen behöver inte ge ekonomisk avkastning.

146. Resultatsstyrningen leder lätt till att kvaliteten i universiteten lider. Hela beräkningsgrunden måste omedelbart göras om.

147. I de fall då det inte finns enspråkigt svenska institutioner måste den svenskspråkiga befolkningens intressen bevakas genom svenska intagningskvoter. Detta för att kunna garantera de svenskspråkigas grundlagsenliga rättighet till service på sitt modersmål.

148. Inträdesförhåret skall vara den viktigaste intagningsgrunden till universiteten. Inträdesförhåren skall utvecklas så att de mäter människans lämplighet för studieområdet.

149. Man bör ställa krav på pedagogisk kompetens hos personer som undervisar vid universitet.

3.1.7 Studiesociala frågor

150. Tyngdpunkten i studiestödet skall ligga på studiepenningen, inte studielånet. Studerandena skall behandlas jämlikt med alla andra medborgare d.v.s. att de inte skall behöva lyfta studielån förrän de kan få utkomststöd.

151. Studiepenningen skall höjas och knytas till levnadskostnadsindexet. Idag tvingas många studerande av ekonomiska skäl arbeta vid sidan av studierna vilket leder till att studietiden förlängs.

152. Inkomstgränsen för erhållande av studiestöd bör höjas. Det krävs redan idag en motprestation i form av studieveckor för att erhålla studiestöd.

153. Studerandenas studierätt får inte begränsas ytterligare. De studerande pressas redan av det begränsade antalet studiestöds månader.

153. Studerande bor även på sommaren, därför bör studerande erhålla bostadstillägg under sommarmånaderna. Bostadstillägget bör dimensioneras enligt de faktiska boendekostnaderna.

3.2. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

"Envar har rätt till en levnadsstandard, som är tillräcklig för hans egen och hans familjs hälsa och välbefinnande, däri inbegripet föda, kläder, bostad, hälsovård och nödvändiga sociala förmåner, vidare rätt till trygghet i händelse av arbetslöshet, sjukdom, invaliditet, makes död, ålderdom eller annan förlust av försörjning under omständigheter, över vilka han icke kunnat råda."

Art 25, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

155. En för medborgarna förmånlig och lättillgänglig hälso- och sjukvård bör finnas eftersom den utgör en viktig del i vårt välfärdssamhälle. Därför ska avgifterna inom hälso- och sjukvården hållas på en rimlig nivå.

156. Förebyggande arbetet och vård i ett så tidigt skede som möjligt är viktigt eftersom det förbättrar utsikterna för ett gott vårdresultat. Det här gäller såväl sjuk-, hälso-, mental- som missbrukarvård.

157. I de fall där det är möjligt, för individens bästa, är öppen vård att föredra framom sluten vård.

158. Vård på modersmålet är av stor betydelse för ett gott vårdresultat. Svensk- och finskspråkiga skall alltid garanteras vård på sitt modersmål.

159. För att öka tillgången på vård på minoritetsspråk bör man öka intresset för vårddyrket bland minoritetsbefolkningen.

3.2.1. Hälso- och sjukvård

160. Habilitering och rehabilitering bör finnas tillgänglig för alla patienter och handikappade.

161. Inom lång- och åldringsvården bör man fastställa ett maximiantal patienter per vårdare.

162. Egenläkare och mindre enheter inom hälso- och sjukvårdssektorn gör vården personligare, vilket befrämjar individens välmående. Kommunerna kan t.ex. köpa tjänster av privata hälsostationer.

163. Eftersom behovet av transplantationsorgan är stort bör passiv organ donation införas.

3.2.2. Mentalvård

164. Bristen på vårdplatser och en otillräcklig öppenvård gör att många patienter idag skrivs ut för snabbt och utan ordnad eftervård. Det leder ofta till att personen insjuknar på nytt och hamnar in på sjukhus igen. Detta ekorrhjul, där personer åker in och ut på sjukhus är katastrofal för individen och kostsam för den offentliga sektorn. Antalet vårdplatser måste därför utökas så att de motsvarar behovet samtidigt som den öppna vården måste utvecklas.

165. För litet vårdpersonal får inte kompenseras med för stark medicinering.

166. Barn, ungdomar och vuxna bör vårdas skilt. Vid forskningen inom mentalvården bör extra uppmärksamhet läggas vid ungdomspsykiatri och fler vårdare specialiserade på ungdomspsykiatri utbildas.

3.2.3. Socialvård

167. Utvecklingen efter 1990-talets lågkonjunktur har gjort att vi i Finland riskerar att få en förhållandevis stor fattig samhällsklass som får allt större problem. För att hindra detta måste arbetsmarknadsstödet höjas så att långtidsarbetslösa personer inte automatiskt faller under utkomststöd nivå. På så sätt blir utkomststödet åter det sistahandsstöd som det är avsett att vara.

168. Speciella satsningar bör göras för att få ner ungdomsarbetslösheten.

169. Långtidsarbetslösa skall uppmuntras och ges möjlighet till frivilligt arbete minst en dag i veckan.

3.2.4. Vård av missbrukare

170. Missbrukarvården bör genomsyras av ett helhetstänkande. Vårdmetoderna bör utvecklas och behovet av vårdplatser tillfredsställas. Eftervården har betydelse för hur vårdinsatsen lyckas och bör därför ges speciell uppmärksamhet. Vårdtiden bör förlängas.

171. Obligatoriska drogtestar i skolorna understöds inte så länge pålitliga drogtest inte utvecklats och vård för personer som eventuellt blir fast i testen inte kan garanteras.

172. Möjlighet till gratis utbyte av sprutor ska finnas. I samband med utbytet ska missbrukarna kunna få också annan hälsovård och information om olika vårdformer mot missbruk.

173. Vi motsätter oss en liberalisering av den finländska drogpolitiken.

3.3. FLYKTINGAR OCH INVANDRARE

”Envar har rätt att i andra länder söka och åtnjuta fristad från förföljelse”

Art. 14, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

174. Rasism, främlingsfientlighet och främlingsrädsla bör motarbetas genom ökad information och bättre integrering av flyktingar och invandrare. Politiker, andra samhällspåverkare, myndigheter och skolor har ett stort ansvar i detta arbete.

175. I finländsk flykting- och asylpolitik bör man tillämpa en generös tolkning av flyktingkonventionens definition på en flykting.

176. Förteckningar över så kallade säkra länder är inte fullt tillförlitliga och får inte vara avgörande. Fullständig bevisning är ofta omöjlig i flyktingärenden. Oklara fall bör avgöras till de asylsökandes fördel.

177. Handläggningstiden för uppehållstillstånd måste förkortas. Asylsökande skall få söka arbete under väntetiden, som inte bör vara längre än sex månader.

178. Behandlingen av asylsökande bör vara individuell och garantera rättssäkerhet för den asylsökande. Lagstiftningen från år 2000 om snabbavvisning bör upphävas.

179. Särskild hänsyn skall visas till minderåriga asylsökande som anländer utan förmyndare.

180. Finland bör inte verkställa EU:s lagstiftning om transportöransvar utan verka för att lagen upphävs. Invandringen ska kontrolleras av gränsmyndigheterna och inte av anställda hos transportbolagen.

181. Flyktingar och invandrare som kommer till Finland är ingen homogen grupp och därför bör integreringsprocessen bättre anpassas enligt olika, individuella behov och utgångslägen.

182. En lyckad integrering förutsätter att flyktingar och invandrare i arbetsför ålder så snart som möjligt kommer in på den finländska arbetsmarknaden. Ungdomar skall uppmuntras att delta i föreningar och andra sociala nätverk för unga.

183. Det är viktigt att satsa på effektiva språkkurser eftersom kunskaper i finska eller svenska är en grundförutsättning för integreringsprocessen.

184. EU bör ha en gemensam human flyktingpolitik där också Finland bör ta sitt ansvar.

185. Finländska medborgares utländska makar bör med hänsyn till familjelivet ha rätt att vistas i Finland under handläggningstiden..

3.4. FAMILJEN

Familjen /..äger rätt till skydd från samhället och staten.

Art 16:3, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

186. Familjen, inte skolan eller socialvården, skall ha det primära uppfostrande och trygghetsskapande ansvaret.
187. Vår familjepolitik skall beakta den mångfald av familjeformer som finns idag.
188. Barnavdrag i beskattningen bör återinföras
189. Statsandelarna för barndagvården bör reformeras så att primärproducerande kommuner inte missgynnas. Kommunerna skall få lika mycket statsandelar för dagvården av barn vars föräldrar arbetar inom primärproduktionen.
190. Den subjektiva rätten till dagvård bör ändras så att barn vars ena vårdnadshavare inte är förvärvsarbetande eller studerande har rätt till endast halvdagsvård.
191. Möjligheten för pappor att i praktiken ta ut sin del av föräldraledigheten bör förbättras. Faderskapsledigheten skall vara en månad.
192. Alla kommuner bör erbjuda papporna faderskapsrådgivning
193. De tre första åren som någondera föräldern är hemma med småbarn skall berättiga till pension.
194. Föräldrapenningen bör höjas till omkring 80% av föräldrarnas genomsnittslön
195. Barn har rätt till ett värdigt liv, till utveckling och till att få leva tryggt skyddade mot missbruk och våld.
196. Adoptivföräldrar skall ha rätt till samma ledigheter och stöd som biologiska föräldrar oberoende av adoptivbarnets ålder.
197. Människor som adopterar från utlandet bör få ett ekonomiskt bidrag för att täcka de höga adoptionskostnaderna.
198. I homosexuella registrerade parförhållanden skall den ena parten ha rätt att adoptera den andra partens barn, i enlighet med adoptionslagen.
199. Homosexuella par som ingått ett registrerat partnerskap skall ha rätt att ta varandras efternamn.

4. VI KONTRA OMVÄRLDEN

4.1 MILJÖ OCH HÅLLBAR UTVECKLING

"Var och en bär ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet"

Finlands grundlag §20

200. Människan är en del av naturen och beroende av en ren och trygg miljö. Det är vår skyldighet att se till att naturens mångfald bevaras och att miljöns tillstånd förbättras.

201. Ekologiskt tänkande skall integreras i alla samhällssektorer. Principen om hållbar utveckling skall genomsyra alla beslut. Resultat nås genom långsiktig planering och konkreta handlingar.

202. Ekonomiska intressen får inte dominera så att miljöaspekterna blir en andra rangens fråga.

203. Konsumenten är i nyckelställning i strävan efter en renare miljö, men producenterna måste också alltid beakta miljöaspekterna. Därutöver skall alla handelsparter ta ansvar för att varorna som konsumeras har möjligast liten miljöeffekt.

204. Den miljöbelastning som förorsakas av produktion och konsumtion bör, med hjälp av behövlig administrativ och ekonomisk styrning, sänkas till en nivå som naturen tål. En effektivare användning av naturresurserna inom varu- och serviceproduktionen bör främjas. Man skall understöda all form av forskning gällande miljövänlig teknologi.

205. Miljöförstöring stannar inte vid ett lands gränser. Därför är det viktigt att det globala samarbetet i miljöfrågor blir mera omfattande. För att internationella avtal inte endast skall förbli tomma ord måste det internationella samfundet exempelvis genom ekonomiska sanktioner kunna tvinga länder att följa dessa.

4.1.1. Miljöanpassad energihushållning

206. Finlands energipolitik skall befrämja energisparande samt säkra och miljövänliga metoder för energiproduktion.

207. Produktions- och konsumtionsmönster som bygger på låg energiförbrukning bör vara målet. Statens skattepolitik skall uppmuntra till energisparande både bland hushåll och industrier. Om priset på el är för lågt blir hushållningen av energi mindre sparsam.

208. Vi motsätter oss en utbyggnad av kärnkraften. Framtidens energi måste basera sig på förnyelsebarhet, säkerhet och miljövänlighet. Ur såväl säkerhets som sysselsättnings perspektiv är det viktigt med en decentraliserad energiproduktion.

209. För att nå långsiktigt hållbara lösningar för produktionen av energi skall kraftindustrin aktivt involveras i ansvaret för och omställningen av energisystemet samt i utvecklandet av ny teknik.

210. Satsningen på forskning, utveckling och en ökad användning av förnyelsebara energikällor skall prioriteras högt, och resurserna för detta skall hållas på en hög nivå.

211. Energiförbrukningsstandarder och energimärkning skall tillämpas. Energisparandet skall beaktas i miljötillstånd och miljökonsekvensbedömningar. Utveckling av energisparande teknik skall uppmuntras och stödas ekonomiskt.

212. Med europeiska energiförnyelsefonder skall man finansiera utvecklingen och utbyggnaden av alternativa energiformer. För varje kWh som produceras med konventionella metoder skall energibolaget betala en viss procent av energipriset till dessa fonder.

4.1.2. Vatten

213. Med hjälp av såväl nationell som internationell lagstiftning bör fartygs- och båttrafikens belastning av vattendragen minskas.

214. Globala miljödifferentierade hamnavgifter skall tas i bruk. Detta innebär att fartyget betalar mera om det inte uppfyller de miljökrav som ställs på det när det anlöper en finländsk hamn. Alla hamnar skall vid behov ta emot fartygsavfall.

215. Det ligger i Finlands intresse att ekonomiskt hjälpa de länder kring Östersjön som har dåliga förutsättningar att själva bidra till vården av vårt gemensamma hav.

216. Samhällets beredskap för hantering av miljökatastrofer såsom t.ex. oljeutsläpp måste höjas.

217. Framtidens fiskodlingar skall vara s.k. slutna system och för det här skall reserveras specialmiljöstöd.

218. Även luftutsläpp är ett hot mot våra vatten. Politiska beslut måste fattas för att stöda en övergång till en miljövänligare trafik. Stränga utsläppsgränser ska införas eftersom de garanterar att den nyaste tekniken även tas i bruk i Finland. Skattelättnader kunde användas för att befrämja en miljövänlig bilpark.

4.1.3. Miljöfrågan i samhället

219. Konsumentupplysning och miljömärkning skall vara lättförståelig, enhetlig och pålitlig. Även transporter skall utgöra en del av miljömärkningen.

220. Miljöbelastande produktion skall beläggas en avgift enligt polluter-pays principen

221. All samhällsplanering bör skapa förutsättning för ett miljövänligt liv. Vid planläggning bör naturinventeringar ske för att möjliggöra miljö- och landskapsmässigt vettiga planer. Trafikplaneringen och trafiklösningarna bör underlätta användningen av lätt trafik. I de större städernas kärncentrum skall bilfria zoner införas.

222. Markkartering bör ske om det finns risk för att marken är förorenad. Hushållningen av grundvatten bör vara omsorgsfull. Markanvändningen bör styras genom olika metoder för att skydda grundvattenområden. Vid behov bör man inrätta skyddszoner varvid markägaren bör få ersättning.

223. Momsen på ekologiskt producerade livsmedel bör sänkas.

224. I avfallshanteringen skall man prioritera återvinning av råvaror, återanvändning av produkter och kompostering framom avfallsförbränning. Ett heltäckande nät av sopsorteringsstationer skall finnas både på landsbygden och i städerna.

225. Finland bör införa ett nytt system med producentansvar som innebär att producenten ansvarar för att själva avfallshanteringen förverkligas.

226. Miljöcentralerna skall årligen kräva in en miljörevision från kommunerna.

227. Offentliga institutioner skall vara en föregångare i miljöarbetet.

4.2. UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

"../ enär det är väsentligt att främja utvecklandet av vänskapliga förbindelser mellan nationerna /../"

Inledningen, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

4.2.1 Den Europeiska Unionen

228. Den Europeiska Unionen är viktig för att trygga freden i Europa och stöda den europeiska industrins och företagens konkurrenskraft.

229. Vi vill se ett gränslöst Europa och en union som strävar efter att säkra fred, stabilitet och säkerhet samt ett ökat välbefinnande i enhetlighet med principen om en hållbar ekonomisk, ekologisk och kulturell anda.

4.2.1.1. Utvidgningen

230. EU:s utvidgning är en naturlig följd av de ideal som skapade unionen. Huvudmålet bör vara en europeisk kontinent som integrerats i sin helhet. Eftersom utvidgningen måste ske gradvis är det av största vikt att länder som inte kan inkluderas inom en snar framtid ges möjlighet att delta i strukturer som anknyter dem till EU.

231. Bland EU-kandidatländerna finns för närvarande länder där bl.a. människorättsärenden sköts på ett sätt som inte lämpar sig för ett EU-medlemsland. Detta kan inte accepteras och EU bör sätta hård press för att få slut på dylika problem i kandidatländerna.

232. I EU:s gränsområden finns länder som inte kan definieras som stabila demokratier. En av unionens viktigaste missioner är att stöda den demokratiska utvecklingen i dessa länder och initiera till samarbete på alla plan – ekonomiskt, politiskt, kulturellt.
233. Unionens mål skall vara att alla EU:s medlemsländer deltar i den ekonomiska monetära unionen förutsatt att de uppfyller kriterierna.

4.2.1.2. En europeisk federation

234. Vi vill ha en europeisk federation med en kompetensbeskrivning, som tydligt fördelar uppgifterna mellan medlemsstaterna och unionen.
235. Federationens uppgift är inte att förenhetliga och likrikta Europa, utan att behålla en kulturell mångfald och att företräda medlemsstaterna i de frågor som är gemensamma för dem.
236. EU bör fungera som ett block i den allt mer globala världen.
237. Det framtida federala EU skall ha ett parlament med två kammare. Ett tvåkammerssystem kräver att det finns ett naturligt sätt för EU-parlamentet att förklara sig för de nationella parlamenten för att medlemsstaterna fortsättningsvis skall ha inflytande.
238. Parlamentet skall ha förslags- och initiativrätt. Parlamentet skall även kunna fälla kommissionen.
239. För att kunna bekämpa problem som narkotikahandel, terrorism och internationell brottslighet bör polissamarbetet, Europol, utvecklas. Det är viktigt att utveckla detta system för alla EU-medborgares trygghets skull men systemet får inte inkräkta på individens fri- och rättigheter.
240. I ministerrådet bör beslut fattas enligt majoritetsprincipen. Detta är ett krav för att unionen ska fungera effektivt.
241. Medborgarna bör ha möjlighet att direkt ta del av den nationella diskussionen om EU. Diskussionerna i riksdagen som gäller unionen skall vara öppna för publik, antingen genom att stora utskottet öppnas eller så att EU-frågor genomgående diskuteras i plenum.

4.2.2. EU och NATO

242. De framtida osäkerhetsfaktorerna är inte enbart militära, utan har även ekonomiska och ekologiska dimensioner. Osäkerhetsfaktorer är även en ökad fientligt sinnad nationalism och terrorism. Det ligger därför i EU:s intresse att bygga upp säkerhetspolitiska strukturer som motsvarar framtidens utmaningar.
243. Den finländska säkerhetspolitiken skall präglas av samarbete, dock så att den finländska alliansfriheten bibehålls. Finland bör inte ansöka om medlemskap i NATO.
244. EU måste ha beredskap för att snabbt och effektivt hantera kriser i sina närområden.

4.2.3. *Den allmänna värnplikten*

- 245. Det finländska försvaret baserar sig på en allmän omfattande värnplikt.
- 246. Försvarsanslagen bör höjas till en nivå som garanterar såväl innehållet i militärtjänstgöringen som den materiella standarden inom försvarsmakten.
- 247. Antalet repetitionsövningar bör ökas från nuvarande nivå.
- 248. Beväringarnas biljettkvoter för inrikes permissionsresor bör höjas till att motsvara det reella behovet. Samtidigt bör värnpliktiga beviljas rabatt om 50 procent på Matkahuoltos biljetter för privata resor under tjänstgöringstiden.
- 249. Innehållet i och strukturen på civiltjänstgöringen bör ses över. Civiltjänstgöringen bör vara av sådan art att den fyller en samhällelig funktion och bör inrikta sig mer på civil krishantering samtidigt som den även ger civiltjänstgöraren en möjlighet att utveckla sig själv.
- 250. Duglighetspermissionerna för civiltjänstgörare bör beviljas på samma grunder som för beväringar
- 251. Tiden för vapenfri militärtjänstgöring bör sänkas till 270 dygn.

4.2.4. *Norden*

- 252. Det nordiska samarbetet är en naturlig del av vårt kulturarv och därför är det viktigt att vi har gemensamma nordiska institutioner för såväl kulturellt som politiskt samarbete.
- 253. Det nordiska samarbetet måste hela tiden utvecklas och förstärkas, inte minst för att gemensamma nordiska värderingar skall kunna bli uppmärksammade i EU.
- 254. De nordiska länderna bör göra upp ett minoritetsprogram. Kontakterna mellan olika befolkningsgrupper har på många håll lett till oro och konflikter. Riktlinjer för ett ändamålsenligt bemötande av minoriteter är viktiga för att trygga rättskyddet för minoriteterna.
- 255. Examina inom Norden skall vara jämförbara sinsemellan. Norden skall vara ett fritt studieområde som en del av den gränslösa rörligheten.
- 256. De nordiska studiekortena skall vara giltiga i samtliga nordiska länder.
- 257. Myndigheter och tjänstemän bör känna till nordiska avtal för att medborgarna skall kunna dra nytta av dessa.

4.2.5. *Förenta nationerna (FN)*

- 258. FN har en viktig roll som fredsbevarare, bevakare av mänskliga rättigheter och en främjare av bl.a. förebyggande miljö- och hälsovård, och måste stärkas i den rollen.
- 259. FN har inte alltid förmått verka effektivt. Medlemsstaternas bör inte i FN driva sina egna egoistiska intressen.
- 260. FN måste reformeras för att kunna vara en effektiv och tidsenlig organisation.

261. Vetorätten i säkerhetsrådet är ett hinder för en aktiv politik från säkerhetsrådets sida och bör slopas

4.2.6. Globaliseringen

262. Mera integration, internationellt samarbete och starkare internationella organisationer skapar större öppenhet i slutna samhällen och diktaturer, ökar stabiliteten i världen och förbättrar förutsättningarna för fred.

263. Globaliseringen har många positiva drag. Den gör det lättare för alla länder - också de fattiga - att få tillgång till den senaste teknologin och informationen. Det här ger de länder som kan utnyttja de öppnare marknaderna bättre möjligheter att utveckla sina ekonomier och skydda sin miljö.

264. Internationella avtal behövs ändå för att skydda miljön, befrämja mänskliga rättigheter, trygga konsumenternas ställning, skapa sunda regler på arbetsmarknaden.

265. Det friare flödet av varor och kapital leder ändå inte automatiskt till bättre miljö, högre sysselsättning och större jämlikhet. Speciellt de fattigaste länderna kan bli lidande. Den industriella världens konsumtionsmodell har haft förödande effekter för urbefolkningar i många länder.

266. De fattiga länderna måste ges specialvillkor för att komma in på i-ländernas marknader. De internationella handelsavtalen måste därför kompletteras med tillräckligt starka miljö- och socialklausuler. EU bör avskaffa alla tullar på varor från de minst utvecklade länderna.

4.2.7. Biståndspolitik

267. Den rika femtedelen av jordens befolkning besitter 90% av dess tillgångar. Vi skall arbeta för att klyftan mellan västvärlden och u-länderna minskar.

268. Vi har ansvar för och skall se till att våra biståndspengar stöder ekologiskt och ekonomiskt hållbara projekt. Inom biståndsverksamheten bör vi koncentrera oss på att bistå ett fåtal länder och prioritera sådana program som har positiva miljöeffekter och befrämjar kvinnors och barns ställning.

269. Biståndet skall användas med beaktande av den lokala kulturen och rationaliseras så att pengarna når sitt mål.

270. Den moderna miljövänligare teknologin skall användas när tredje världen byggs upp. Om u-länderna går igenom samma process till välstånd som västvärlden gjort kommer jordens resurser inte att räcka till.

271. De finländska biståndsanslagen skall snarast höjas till 0,7% av BNP.

272. De överskuldssatta utvecklingsländerna bör avskrivas i enlighet med programmet HPI

